

Vraag nr. 315
van 7 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Liberalisering energiemarkt – Prijs effect – Foornijveraars

Terwijl destijds steeds werd geschermd met de prognose dat de liberalisering van de energiemarkt een duidelijke verlaging van de energieprijis met zich mee zou brengen, wordt dit zichtbaar steeds minder en minder het geval ; integendeel, in de meeste gevallen merkt men een substantiële stijging van de energieprijis.

Bepaalde bedrijfstakken, zoals onder meer deze van de foornijveraars, zijn uiterst energiegevoelig en de energiekosten vormen een determinerend en substantieel onderdeel van hun globale kostenstructuur. De stijging van de energieprijis dreigt evenwel rampzalige afmetingen aan te nemen. In deze vraag neem ik de bedrijfstak van de foornijveraars als dienstig schoolvoorbeeld. Wetende dat de organisatie van de foren en ook dikwijls de energieprijis door of mede door steden en gemeenten worden bepaald, is het goed mogelijk dat sommige aspecten van deze vraag even de bevoegdheden van minister Paul Van Grembergen raken.

Foor na foor, subregio na subregio, zijn de klachten legio. Zo bijvoorbeeld de recente omzendbrief van het Ontwikkelingsbedrijf van de stad Antwerpen onder de titel "Belangrijke mededeling aan de foornijveraars – Sinksenfoor 2004", vanwege het "Netmanagement – infrastructuurgebied Antwerpen". De gevolgen van deze zogezegde belangrijke mededeling in verband met de energieprijis tijdens de foor zijn evenwel hallucinant :

- in 2003 bedroeg de factuur van een willekeurige foornijveraar voor aansluiting 181,50 euro en voor verbruik en vergoeding 630,25 euro, samen dus 811,75 euro (of 32.647 BEF) ;
- in 2004 wordt in hetzelfde dossier alleen voor het in dienst stellen van de foorkast reeds een bedrag van 1.297,36 euro – en dan nog op voorhand te betalen – in rekening gebracht, zonder uiteraard nog maar te spreken van de uiteindelijke verbruikskosten. De uiteindelijke kostprijis zal voor deze foornijveraar dus méér dan verdubbelen :

Stopcontact	€ 75
Kosten voor aansluiting :	
62 (= 100 A) x 3 = 186 x 7 =	<u>€ 1.302</u>
	€ 1.377

Stopcontact	€ 75
Kosten voor aansluiting :	
52 (= 100 A) x 3 = 156 x 7 =	<u>€ 1.092</u>
	€ 1.167

Deze kosten behelzen dus alleen de aansluiting, die in 2003 181,50 euro bedroeg, zonder enig verbruik.

Dit is één voorbeeld van één foornijveraar op één foor en deze werkwijze wordt gemeente per gemeente, stad per stad, foor per foor ingevoerd. Het hoeft geen betoog dat dit voor de betrokken bedrijfstak, die het reeds enkele jaren moeilijk heeft, enorme gevolgen met zich meebrengt ; zo onder meer een substantiële verhoging van de toegangsprijis, met alle gevolgen voor én de consument én de omzet.

1. Kan de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister zeggen in welke mate de liberalisering van de energiemarkt in Vlaanderen prijsdalend, dan wel prijsstijgend werkt ?
2. Heeft de bevoegde minister terzake reeds vanuit het economische veld en meer bepaald vanuit de bedrijfstakken hieromtrent klachtendossiers ontvangen ?
3. Heeft de bevoegde minister kennis van de acute problematiek wegens de drastische verhoging van de energieprijis ten aanzien van de foornijveraars ?
4. In welke mate volgt de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) terzake het destijds door de Vlaamse regering beloofde en uitgestippelde beleid ?
5. In hoeverre kunnen de netmanagers in voorkomend geval discretionair beslissen omtrent de prijzen van aansluiting en/of verbruik bij contractueel vastgelegde tijdelijke verbruikspunten ?

Antwoord

1. Uit een rapport van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

(VREG) van 4 februari 2004 blijkt dat de energieprijzen bij de standaardleveranciers in de vrijgemaakte markt in Vlaanderen even hoog zijn als de energieprijzen bij de intercommunales in de gebonden markt in Wallonië. De stijging van de energieprijzen bij de standaardleveranciers in Vlaanderen sinds 1 juli 2003 is het gevolg van de stijging van de brandstofkosten, de loon- en materiaalkosten en de federale energiebijdrage. Deze stijging heeft zich eveneens voorgedaan in Wallonië en is dus niet het gevolg van de vrijmaking van de energiemarkt.

Uit het rapport blijkt eveneens dat overal in Vlaanderen bijna alle gezinnen een financieel voordeel kunnen doen door een contract af te sluiten met een leverancier in plaats van als toegewezen afnemer bij de standaardleverancier te blijven. Dit voordeel schommelt tussen 10 % voor gezinnen met een groot verbruik en meer dan 20 % voor gezinnen met een laag verbruik. Het jaarlijks voordeel ligt tussen 43 euro en 200 euro afhankelijk van de grootte van het verbruik. De enige uitzondering zijn gezinnen met een zeer groot verbruik (bv. elektrische verwarming). Zij konden totnogtoe beter bij de standaardleverancier blijven.

De elektriciteitsprijzen zijn dus helemaal niet gestegen als gevolg van de vrijmaking van de energiemarkt. Integendeel, in het slechtste geval, namelijk als een afnemer beslist om bij zijn standaardleverancier te blijven, zijn de prijzen even hoog als in de gebonden markt in Wallonië. Maar alle afnemers die beslissen om een contract met een (nieuwe) leverancier af te sluiten, kunnen een belangrijk prijsvoordeel doen.

In mei 2004 heeft Electrabel aangekondigd om het standaardtarief vanaf 1 juli 2004 te wijzigen. Meestal zal hierdoor het elektriciteitstarief dalen. In sommige gevallen kan de aanpassing van het standaardtarief ook leiden tot een prijsstijging. De VREG heeft berekend dat als gevolg van de aanpassing van het standaardtarief door Electrabel voortaan elke eindafnemer in alle distributienetgebieden van Vlaanderen een voordeel kan doen door een contract af te sluiten met een nieuwe leverancier in plaats van als toegewezen afnemer bij de standaardleverancier te blijven.

2. De VREG en ikzelf hebben klachten ontvangen over sterk gestegen kosten voor aansluiting en verzwaring van een bestaande aansluiting. Deze klachten werden doorverwezen naar de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), omdat aansluitingskosten en prijzen voor elektriciteit onder haar bevoegdheid vallen.
3. Ik ben op de hoogte van de problemen bij de foornijveraars en heb aan de VREG gevraagd om deze problemen te onderzoeken. Ik ben er mij evenwel van bewust dat energietarieven en dus ook aansluitingskosten tot de bevoegdheid van de federale minister van Energie behoren.
4. De bedoeling van de vrijmaking van de energiemarkt bestaat erin om de energieprijzen te verlagen en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. De VREG doet er alles aan om de concurrentie tussen de diverse leveranciers te bevorderen. Zo heeft de leveranciersvergelijking op de VREG-website tot doel om de onderlinge verschillen tussen de voorstellingswijze van de energieprijzen door de diverse leveranciers weg te werken en om aldus perfect vergelijkbare prijzen en leveringsvoorwaarden aan de Vlaamse afnemers aan te bieden.
5. De distributienettarieven en de prijzen voor aansluiting worden bepaald door de distributienetbeheerder, maar moeten worden goedgekeurd door de CREG. De VREG kan enkel nagaan of de betrokken distributienetbeheerders de prijzen voor elke eindafnemer binnen dezelfde categorie (of met dezelfde eigenschappen) zonder onderscheid toepassen. De goedgekeurde prijzen moeten met andere woorden op gelijke manier toegepast worden voor gelijkaardige aansluitingen.

De prijzen voor verbruik worden in de vrijgemaakte energiemarkt zonder inmenging van de overheid bepaald door de energieleveranciers, met uitzondering van de sociale tarieven die vastgelegd worden door de federale overheid.